

Instrumenty finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2019 roku

19.11.2020 r.

95,9%

ogółu badanych wykazało instrumenty finansowe w aktywach w 2019 r.

W badaniu uczestniczyło 2 189 podmiotów. Instrumenty finansowe w aktywach wykazały 2 099 przedsiębiorstw na kwotę 477,9 mld zł, a w pasywach instrumenty finansowe wykazało 1 859 przedsiębiorstw na kwotę 473,8 mld zł. Instrumenty pochodne w aktywach i pasywach wykazało odpowiednio 409 i 316 podmiotów o wartości 10,6 mld zł i 9,5 mld zł.

Tablica 1. Instrumenty finansowe i pochodne według statusu organizacyjnego przedsiębiorstw

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przedsiębiorstwa działające samodzielnie	Jednostki dominujące w grupie kapitałowej	Jednostki podporządkowane w grupie kapitałowej	Jednostki dominujące i podporządkowane w grupie kapitałowej
	w mln zł			
Instrumenty finansowe - aktywa	28 684,2	245 971,2	68 847,3	134 368,3
Instrumenty finansowe - pasywa	33 002,2	166 565,0	76 022,5	198 179,7
Instrumenty pochodne - aktywa	501,5	3 629,9	5 741,8	735,7
Instrumenty pochodne - pasywa	748,1	2 041,0	5 733,1	952,1

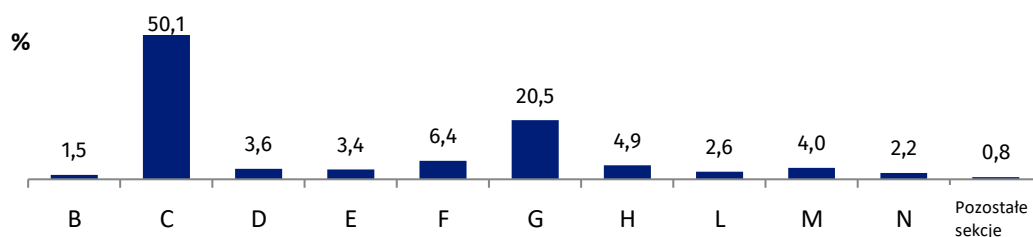
Instrumenty finansowe w aktywach wyniosły 477,9 mld zł, a w pasywach 473,8 mld zł

Podstawowe informacje na temat badanych przedsiębiorstw

W niniejszej informacji przedstawiono wyniki badania przedsiębiorstw niefinansowych, które wykazały w bilansach instrumenty finansowe¹. Wśród badanych przedsiębiorstw zdecydowaną większość, czyli 90,7%, stanowiły podmioty należące do sektora prywatnego. Udział przedsiębiorstw należących do sektora publicznego wyniósł 9,3%.

W badaniu uczestniczyło 2 189 podmiotów, w tym 1 986 to jednostki z sektora prywatnego

Wykres 1. Badane przedsiębiorstwa niefinansowe według sekcji PKD

Badane podmioty niefinansowe działające w sekcjach PKD 2007: B – Górnictwo i wydobywanie, C – Przetwórstwo przemysłowe, D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, E – Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja, F – Budownictwo, G – Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli, H – Transport i gospodarka magazynowa, L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, oraz pozostałe sekcje.

¹ Do badania wytypowano 2 313 przedsiębiorstw. Wybrane zostały podmioty, które przynajmniej w jednym z kwartałów 2019 r. w sprawozdaniu „RF-01 Kwartałne statystyczne sprawozdanie o aktywach i pasywach finansowych” wykazały obecność wybranych instrumentów finansowych (instrumenty pochodne, dłużne papiery wartościowe, udziały w funduszach wspólnego inwestowania, udziałowe instrumenty kapitałowe). Uwzględniono również podmioty, które uczestniczyły w poprzedniej edycji badania i wykazały badane instrumenty finansowe.

Tablica 2. Badane przedsiębiorstwa niefinansowe według formy prawnej oraz sektora własności

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Przedsiębiorstwa działające samodzielnie	Jednostki dominujące w grupie kapitałowej	Jednostki podporządkowane w grupie kapitałowej	Jednostki dominujące i podporządkowane w grupie kapitałowej
Sektor publiczny	203	100	42	26	35
Sektor prywatny	1 986	703	341	633	309
Spółki akcyjne	721	164	237	143	177
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	1 243	463	134	485	161
Spółki jawne	46	45	1	–	–
Spółki komandytowe	112	72	5	29	6
Spółki komandytowo-akcyjne	10	6	3	1	–
Spółdzielnie	50	49	1	–	–
Pozostałe	7	4	2	1	–

Tablica 3. Charakterystyka badanych przedsiębiorstw niefinansowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Przedsiębiorstwa działające samodzielnie	Jednostki dominujące w grupie kapitałowej	Jednostki podporządkowane w grupie kapitałowej	Jednostki dominujące i podporządkowane w grupie kapitałowej
Liczba przedsiębiorstw ogółem	2 189	803	383	659	344
Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących ≤249	1 145	582	164	284	115
Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących >249	1 044	221	219	375	229
Liczba przedsiębiorstw notowanych na rynku regulowanym	177	13	111	8	45
Zatrudnienie w tys. osób	1 878,0	251,0	703,2	462,8	461,0

Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 249 osób stanowiły 47,7% ogółu badanych podmiotów

Instrumenty finansowe, w tym instrumenty pochodne badanych przedsiębiorstw²

a. Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe wykazane zostały przez 2 175 podmiotów. W aktywach instrumenty finansowe pokazało 2 099 przedsiębiorstw, wartość tych instrumentów wyniosła 477,9 mld zł, a w pasywach 1 859 podmiotów wykazało instrumenty o wartości 473,8 mld zł.

Jednostki dominujące w grupie kapitałowej wykazały największą wartość instrumentów finansowych w aktywach – 246,0 mld zł

² Prezentowane dane dotyczą osobno traktowanych jednostek gospodarczych.

Tablica 4. Wartość instrumentów finansowych według statusu organizacyjnego przedsiębiorstw

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przedsiębiorstw	Wartość
		w mln zł
Instrumenty finansowe – aktywa ogółem, z tego:	2 099	477 871,0
przedsiębiorstwa działające samodzielnie	755	28 684,2
jednostki dominujące w grupie kapitałowej	379	245 971,2
jednostki podporządkowane w grupie kapitałowej	625	68 847,3
jednostki dominujące i podporządkowane w grupie kapitałowej	340	134 368,3
Instrumenty finansowe – pasywa ogółem, z tego:	1 859	473 769,4
przedsiębiorstwa działające samodzielnie	671	33 002,2
jednostki dominujące w grupie kapitałowej	342	166 565,0
jednostki podporządkowane w grupie kapitałowej	544	76 022,5
jednostki dominujące i podporządkowane w grupie kapitałowej	302	198 179,7

Jednostki dominujące i podporządkowane w grupie kapitałowej wykazały największą wartość instrumentów finansowych w pasywach – 198,2 mld zł

Po stronie aktywów największe udziały instrumentów finansowych należały do kategorii „instrumenty dłużne” – 58,5% wartości, oraz „udziałowe instrumenty kapitałowe” – 39,3%. W przedsiębiorstwach działających samodzielnie wartość instrumentów finansowych w aktywach wyniosła 28,7 mld zł, w tym największe udziały należały do kategorii: „instrumenty dłużne” – 73,2%. W jednostkach dominujących w grupie kapitałowej instrumenty finansowe w aktywach wyniosły 246,0 mld zł, w tym 51,7% stanowiła kategoria „instrumenty dłużne”, a 46,8% „udziałowe instrumenty kapitałowe”. W jednostkach podporządkowanych w grupie kapitałowej oraz jednostkach dominujących i podporządkowanych w grupie kapitałowej instrumenty finansowe w aktywach wyniosły odpowiednio 68,8 mld zł oraz 134,4 mld zł, w tym największy udział miały „instrumenty dłużne” – odpowiednio 70,1% oraz 61,7%.

Po stronie pasywów największe udziały instrumentów finansowych należały do kategorii „kredyty i pożyczki do spłaty” – 54,3% wartości oraz „zobowiązań z tytułu dostaw i usług” – 15,9%. W przedsiębiorstwach działających samodzielnie wartość instrumentów finansowych w pasywach wyniosła 33,0 mld zł, z największym udziałem w kategorii „kredyty i pożyczki do spłaty” – 60,8%. W jednostkach dominujących w grupie kapitałowej instrumenty finansowe w pasywach wyniosły 166,6 mld zł, w tym 55,6% to kategoria – „kredyty i pożyczki do spłaty”. Podobnie w jednostkach dominujących i jednocześnie podporządkowanych oraz podporządkowanych w grupie kapitałowej wartość instrumentów finansowych w pasywach wyniosła odpowiednio 198,2 mld zł i 76,0 mld zł, w tym największy udział to kategoria „kredyty i pożyczki do spłaty” – odpowiednio 54,9% i 46,9%.

Tablica 5. Instrumenty finansowe według rodzajów

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Przedsiębiorstwa działające samodzielnie	Jednostki dominujące w grupie kapitałowej	Jednostki podporządkowane w grupie kapitałowej	Jednostki dominujące i podporządkowane w grupie kapitałowej
	w mln zł				
Instrumenty finansowe – aktywa, z tego:	477 871,0	28 684,2	245 971,2	68 847,3	134 368,3
udziałowe instrumenty kapitałowe, z tego:	187 952,8	7 193,3	115 176,7	14 833,3	50 749,5
udziały i akcje nienotowane	148 665,4	6 394,4	81 631,1	14 097,9	46 542,0
akcje notowane	16 427,2	177,3	15 527,1	123,7	599,2
certyfikaty inwestycyjne	5 404,2	318,2	4 870,4	1,5	214,2
jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	1 411,1	249,3	1 015,9	87,2	58,7
pozostałe udziałowe instrumenty kapitałowe	16 045,0	54,1	12 132,3	523,1	3 335,5
instrumenty dłużne, w tym:	279 309,3	20 989,5	127 164,6	48 272,1	82 883,0
depozyty i lokaty	94 244,7	9 118,7	42 322,0	20 062,5	22 741,5
obligacje	23 590,2	583,2	21 856,7	356,4	793,9
weksle	789,9	30,2	22,5	243,5	493,7
pożyczki udzielone	75 525,6	2 222,3	34 160,5	7 817,4	31 325,5
należności z tytułu dostaw i usług	60 034,1	4 700,0	19 910,1	14 160,0	21 264,4
należności cash pooling	17 884,2	4 133,0	3 444,3	5 339,4	4 967,8
pozostałe instrumenty dłużne	7 232,7	194,6	5 448,4	293,3	1 296,4
instrumenty pochodne, w tym:	10 608,9	501,5	3 629,9	5 741,8	735,7
instrumenty wbudowane i zabezpieczające	6 797,5	326,4	1 967,6	3 951,9	551,5
Instrumenty finansowe – pasywa, z tego:	473 769,4	33 002,2	166 565,0	76 022,5	198 179,7
kredyty i pożyczki do spłaty	257 117,4	20 048,6	92 625,6	35 615,7	108 827,5
leasing finansowy	27 124,5	1 779,2	8 275,5	3 633,3	13 436,6
zobowiązania z tytułu emisji własnych obligacji	64 547,9	3 331,3	29 371,0	5 574,3	26 271,2
zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych, w tym:	9 474,3	748,1	2 041,0	5 733,1	952,1
instrumenty wbudowane i zabezpieczające	6 244,6	253,9	811,3	4 767,7	411,8
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	75 237,2	5 465,0	19 087,3	18 429,0	32 256,0
zobowiązania cash pooling	15 357,0	85,3	4 537,0	4 985,8	5 748,9
pozostałe zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	24 911,2	1 544,8	10 627,7	2 051,3	10 687,4

b. Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne wykazane zostały przez 540 podmiotów. W aktywach instrumenty pochodne pokazało 409 przedsiębiorstw, a wartość tych instrumentów wyniosła 10,6 mld zł, w pasywach 316 podmiotów wykazało instrumenty o wartości 9,5 mld zł.

Tablica 6. Wartość instrumentów pochodnych według statusu organizacyjnego przedsiębiorstw

WYSZCZEGÓLNIENIE	liczba przedsiębiorstw	Wartość
		w mln zł
Instrumenty pochodne – aktywa ogółem, z tego:	409	10 608,9
przedsiębiorstwa działające samodzielnie	82	501,5
jednostki dominujące w grupie kapitałowej	52	3 629,9
jednostki podporządkowane w grupie kapitałowej	202	5 741,8
jednostki dominujące i podporządkowane w grupie kapitałowej	73	735,7
Instrumenty pochodne – pasywa ogółem, z tego:	316	9 474,3
przedsiębiorstwa działające samodzielnie	55	748,1
jednostki dominujące w grupie kapitałowej	60	2 041,0
jednostki podporządkowane w grupie kapitałowej	136	5 733,1
jednostki dominujące i podporządkowane w grupie kapitałowej	65	952,1

Jednostki podporządkowane w grupie kapitałowej wykazały największą wartość instrumentów pochodnych w aktywach i w pasywach, odpowiednio po 5,7 mld zł

W przedsiębiorstwach działających samodzielnie wartość instrumentów pochodnych wykazanych po stronie aktywów osiągnęła 0,5 mld zł, w tym kontrakty *forward* stanowiły 80,2% tej wartości. W jednostkach dominujących w grupie kapitałowej wartość instrumentów pochodnych wykazanych w aktywach wyniosła 3,6 mld zł, z największym udziałem pozostałych instrumentów pochodnych – 38,7% oraz kontraktów *forward* – 31,1%. Najwięcej, bo 5,7 mld zł wyniosły instrumenty pochodne w aktywach jednostek podporządkowanych w grupie kapitałowej, tu największy udział stanowiły kontrakty *forward* – 89,3%. W jednostkach dominujących i jednocześnie podporządkowanych w grupie kapitałowej instrumenty pochodne w aktywach wyniosły 0,7 mld zł, w tym największy udział miały kontrakty *forward* – 54,3%.

Wartość instrumentów pochodnych w pasywach analizowanych przedsiębiorstw wyniosła 9,5 mld zł, z najwyższym udziałem – 73,4% kontraktów *forward*. W jednostkach podporządkowanych w grupie kapitałowej instrumenty pochodne po stronie pasywów osiągnęły wartość 5,7 mld zł, w tym najwięcej, bo 90,9% stanowiły kontrakty *forward*. Instrumenty pochodne w pasywach jednostek dominujących w grupie kapitałowej zanotowano w kwocie 2,0 mld zł, a najwyższy udział miały pozostałe instrumenty pochodne – 37,6% oraz kontrakty *forward* – 34,0%. Wartość instrumentów pochodnych w pasywach jednostek dominujących i jednocześnie podporządkowanych w grupie kapitałowej wyniosła 0,9 mld zł z najwyższymi udziałami kontraktów *forward* – 39,2% oraz *swap* – 31,1%. W przedsiębiorstwach działających samodzielnie wartość instrumentów pochodnych w pasywach wyniosła 0,7 mld zł, w tym kontrakty *forward* stanowiły 89,6%.

Tablica 7. Instrumenty pochodne według rodzajów

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Przedsiębiorstwa działające samodzielnie	Jednostki dominujące w grupie kapitałowej	Jednostki podporządkowane w grupie kapitałowej	Jednostki dominujące i podporządkowane w grupie kapitałowej
	w mln zł				
Instrumenty pochodne – aktywa ogółem, z tego:	10 608,9	501,5	3 629,9	5 741,8	735,7
kontrakty <i>forward</i>	7 172,6	402,0	1 244,8	5 126,4	399,4
kontrakty <i>futures</i>	708,2	0,0	165,8	395,3	147,0
opcje	602,4	44,2	461,2	52,3	44,8
kontrakty <i>swap</i> , w tym:	567,7	40,8	353,9	36,8	136,2
CIRS	210,3	14,7	131,7	0,0	63,8
pozostałe instrumenty pochodne	1 558,0	14,5	1 404,2	131,0	8,2
Instrumenty pochodne – pasywa ogółem, z tego:	9 474,3	748,1	2 041,0	5 733,1	952,1
kontrakty <i>forward</i>	6 952,3	670,4	694,8	5 213,5	373,6
kontrakty <i>futures</i>	670,3	0,0	54,1	430,5	185,6
opcje	264,3	42,3	99,6	39,1	83,3
kontrakty <i>swap</i> , w tym:	782,9	20,0	424,6	41,8	296,4
CIRS	175,0	0,4	91,1	7,5	76,0
pozostałe instrumenty pochodne	804,6	15,4	767,8	8,2	13,3

Transakcje na instrumenty pochodne, zawarte w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r., wykazało 610 przedsiębiorstw. Podmioty te zawarły 219,6 tys. transakcji na instrumenty pochodne, wartość tych transakcji wyniosła 291,0 mld zł.

Szczegółowe dane z wynikami badania zamieszczono w załączniku do Informacji sygnałnej w Tabl. 1-30.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:

**Departament Studiów Makroekonomicznych
i Finansów**

Dyrektor Mirosław Błażej

Tel: 22 608 37 73

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek

Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Wyspecjalizowane segmenty rynku finansowego](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Instrument finansowy](#)

[Instrument pochodny](#)